



LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA

Valstybės biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2/7, 01516 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225 / 219 1152, faks. (8 5) 261 2077,
el. p. smmin@smm.lt, http://www.smm.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Savivaldybių administracijų
švietimo padalinių vadovams,
mokyklų vadovams

2011-09-09 Nr. *SR-4215*
I

DĖL LIETUVIŲ KALBOS MOKYMO IR MOKYMO LIETUVIŲ KALBA

Siekiant sudaryti visiems Lietuvos mokiniams vienodas galimybes studijuoti aukštosiose mokyklose ir dirbti, siekti karjeros savo Tėvynėje, naujai priimtame naujos redakcijos Švietimo įstatyme įtvirtinta nuostata užtikrinti gerą lietuvių kalbos mokėjimą.

Sudarydama palankesnes sąlygas mokykloms tautinės mažumos kalba užtikrinti aukštesnius lietuvių kalbos mokėjimo pasiekimus, Švietimo ir mokslo ministerija, tardamasi su mokytojais, mokyklų vadovais, inicijavo darbus, susijusius su aprūpinimu mokymo priemonėmis, reikalingomis lietuvių kalbos mokymui ir mokymui lietuvių kalba, parama mokytojams sistemingai keliant kvalifikaciją, skiriant mokykloms tautinės mažumos kalba daugiau Mokinio krepšelio lėšų. Dar 5 proc. padidintas Mokinio krepšelis tautinių mažumų ir mišrių mokyklų mokiniams, kad mokyklos kompensuotų galimas papildomas išlaidas lietuvių kalbos pamokoms, naujiems vadovėliams įsigyti, mokytojų kvalifikacijai kelti. Dabar mokyklos tautinių mažumų kalba gaus 21 proc. didesnę krepšelių negu kitos mokyklos.

Pagal naujuosius Bendruosius ugdymo planus pradinio ugdymo programoje lietuvių kalbos pamokų skaičius padidintas 1 val. per savaitę; pagrindinio ugdymo programoje lietuvių kalbai skiriama tiek pat pamokų, kiek ir mokyklose lietuvių mokomąja kalba; vidurinio ugdymo programoje lietuvių kalbos ir literatūros mokymui papildomai pridedama po 1,5 val. per savaitę.

Didžiausias dėmesys skiriamas mokytojų kvalifikacijai stiprinti. Pavasarį mokytojai buvo apklausti dėl kvalifikacijos tobulinimosi poreikių. Per 1300 specialių anketų užpildžiusių pradinių klasių, lietuvių kalbos, istorijos ir geografijos, pilietiškumo pagrindų mokytojų nurodė, kas jiems aktualiausia. Šių atsakymų pagrindu buvo parengtas kvalifikacijos programų rengimo ir įgyvendinimo planas mokyklų tautinės mažumos kalba mokytojams, kurie lietuvių kalba mokys atskirus dalykus ar dalykų temas.

Lietuvių kalbos mokytojams, dirbantiems mokyklose tautinės mažumos kalba, pirmieji metodiniai ir dalykiniai seminarai pradėti dar pavasarį. Vasaros pabaigoje mokymai lituanistams buvo tęsiami, taip pat surengti dviejų dalių seminarai mokytojams istorijos, geografijos ir pilietiškumo pagrindų, kurie mokys lietuvių kalba dalykų temas. Iki gruodžio mėnesio toliau bus rengiami mokymai po 48 val., skirti ikimokyklinio ugdymo pedagogams, pradinių klasių mokytojams, lituanistams, istorijos, geografijos, pilietiškumo pagrindų mokytojams. Seminarų ir mokymų temas siūlė patys mokytojai.

Šiais metais pradedamas įgyvendinti ES SF konkursinis projektas, kurio metu vyks dveju metų trukmės kvalifikacijos tobulinimo programa, skirta lituanistams ir tautinių mažumų gimtųjų kalbų mokytojams – rusistams bei polonistams. Planuojama, kad per dvejus metus kvalifikacijos tobulinimosi programoje, kuri bus vykdoma aukštosiose mokyklose, galės tobulinti kvalifikaciją 320 mokytojų.



Šiais metais toliau veiks ir virtuali mokymosi aplinka „Lituanistų avilys“, kurioje mokytojai galės mokyti lietuvių kalbos ir literatūros mokymo metodikos, logikos, rašinių vertinimo ugdymo procese, konsultuoti aktualiais lietuvių kalbos ir literatūros mokymo klausimais. 2009–2010 mokslo metų ir 2010–2011 mokslo metų „Lituanistų avilio“ metodinė mokomoji medžiaga yra atvira archyve, kurį galima rasti adresu <http://vma.emokykla.lt/moodle/course/category.php?id=50>.

Vasarą pradėti rengti kursai mokytojams, kurie turi patobulinti lietuvių kalbos gebėjimus ir pasirengti įgyti trečiąją valstybinės kalbos mokėjimo kategoriją. Vyriausybė liepos 13 d. priėmė nutarimą, kuris vieneriais metais pailgino terminą, iki kurio mokytojai turi įgyti reikalingą trečiąją valstybinės kalbos kategoriją. Šią kategoriją bus galima įgyti iki kitų mokslo metų, t.y., iki 2012 m. rugpjūčio 31 d.

Ugdymo plėtotės centro puslapyje yra paskelbti mokomųjų dalykų ilgalaikių planų pavyzdžiai ir metodinė medžiaga pagrindinio ir vidurinio ugdymo programoms įgyvendinti (<http://www.upc.smm.lt/ugdymas/vidurinis/planai>; <http://www.upc.smm.lt/ugdymas/pagrindinis/rekomendacijos>; <http://www.upc.smm.lt/ugdymas/pagrindinis/planai>). ES SF projekto „Mokymosi krypties pasirinkimo galimybių didinimas 14–19 metų mokiniams“ metu parengtos istorijos, lietuvių kalbos, matematikos, gamtos mokslų (fizikos, chemijos ir biologijos), dorinio ugdymo, menų bei technologijų dalykų modulių programos su metodinėmis rekomendacijomis skelbiamos interneto tinklalapyje adresu <http://galimybės.pedagogika.lt/>.

Taip pat kviečiame pasinaudoti ES SF projekto „Aukštosios kultūros impulsai mokykloms“ viena iš veiklų – nemokamai užsiprenumeruoti 11 kultūros leidinių (el. p.: aušrine_j@hotmail.com; tel. 867641060).

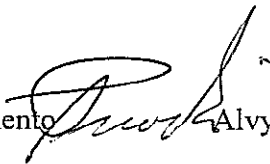
Mokyklos aprūpintos kiekvienam mokiniui skirtais istorijos, geografijos, pasaulio pažinimo vadovėlių priedais lietuvių kalba tų temų, kuriose nagrinėjama Lietuvos istorija, geografija, pasaulio pažinimas.

Vienuoliktokui, besimokančiam mokykloje tautinės mažumos kalba, skirta po 96,03 Lt (iš viso - 300 tūkst. Lt) lietuvių kalbos ir literatūros 11 klasei vadovėliams, chrestomatijoms, programinei literatūrai įsigyti. Planuojama, kad iki lapkričio pabaigos bus parengta visiems laisvai prieinama elektroninė literatūros chrestomatija 11 klasei.

Baigę bendrą lietuvių kalbos ir literatūros vidurinio ugdymo programą visi Lietuvos abiturientai laikys vienodo turinio lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminą. Dar šiais metais numatoma parengti 11–12 klasių rašomųjų darbų vertinimo normas, reikalingas ugdymo procesui. 2011 – 2013 m. Nacionalinis egzaminų centras vykdys ES SF projektą, kurio tikslas – išbandyti lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminą, parengtą pagal bendrą programą ir, atsižvelgus į mokinių rezultatus, parengti brandos egzamino vertinimo normas pereinamuoju laikotarpiu. 2012 m. pavasarį vienuoliktokai rašys bandomąjį rašinį. Įvertinus jų pasiekimus bus parengtos vertinimo normos 2013 metų lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminui.

Lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino programoje numatyta, kad abiturientai rašydami rašinį galės naudotis norminamaisiais lietuvių kalbos žodynais bei dvikalbiais žodynais, kad rastų reikalingą žodį ar pasitikrintų rašybą. Rašydami samprotavimo rašinį, galės remtis, be lietuvių autorių, ir lenkų, rusų baltarusių autorių kūryba.

Tikimės, kad visų mūsų bendri darbai – Švietimo ir mokslo ministerijos atliktas parengiamasis darbas, priimti teisiniai aktai, pritaikyta lengvatų sistema, mokyklų vadovų atsakingi sprendimai, mokytojų kompetentingas darbas per keletus metus leis iš esmės pagerinti lietuvių kalbos mokymąsi ir mokėjimą visose Lietuvos mokyklose.

Bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo departamento direktorius  Alvydas Puodžiukas

Nida Poderienė, nida.poderiene@smm.lt